

دِرک بیکرتون

زبان آدم

انسان چگونه زبان را ساخت،
زبان چگونه انسان را ساخت

ترجمه‌ی

محمد راسخ مهند

فهرست

۹	پیش‌گفتار مترجم
۱۷	مقدمه
۳۳	۱. بزرگی مشکل
۶۱	۲. اندیشیدن مانند مهندسان
۸۳	۳. میمون‌های انسان‌نمای آوازه‌خوان؟
۱۰۵	۴. میمون‌های انسان‌نمای سخن‌گو؟
۱۲۹	۵. بوم‌نقش‌ها همه‌چیز نیستند (آن‌ها تنها چیز هستند)
۱۴۹	۶. نیاکان ما در بوم‌نقش خود
۱۷۳	۷. به مورچه نگاه کن، ای تنبل
۱۹۵	۸. انفجار بزرگ
۲۲۳	۹. چالشی از سوی چامسکی
۲۴۹	۱۰. تصمیم خودمان را بگیریم
۲۷۳	۱۱. نهال بلوط از دانه می‌روید
۲۹۷	۱۲. نهال بلوط به درخت بدل می‌شود
۳۱۷	کتاب‌نامه
۳۳۳	نمایه

پیش‌گفتار مترجم

«آن چه رازآمیز است، نه چگونگی وجود جهان، بلکه خود وجود آن است»

(لودویگ ویتگنشتاین^۱)

مهم‌ترین تفاوت ما انسان‌ها با جانوران این است که ما «زبان» داریم و آن‌ها ندارند. البته آن‌ها نیز به طریقی با یکدیگر ارتباط برقرار می‌کنند، اما نمی‌توان وسیله‌ی ارتباطی آن‌ها را هم‌تراز زبان انسان دانست. در مورد زبان انسان، ساختار و ماهیت آن، ویژگی‌های آن، تفاوت زبان‌ها، تغییر زبان‌ها و موارد مرتبط دیگر، پرسش‌های فراوانی مطرح شده و مطالعات بسیاری نیز صورت گرفته است. اما در مطالعه‌ی زبان، یکی از مهم‌ترین پرسش‌ها این است: زبان انسان چگونه شکل گرفت؟ یا به تعبیر علمی‌تر، زبان انسان چگونه تکامل یافت؟ وقتی صحبت از تکامل زبان^۲ می‌شود، اولین واکنش این است که این پرسشی بسیار سخت و پیچیده است و یافتن پاسخی ساده، قطعی و معقول به آن کار ساده‌ای نیست. شاید به این دلیل است که گاهی این مطالعات جنبه‌ی غیرعلمی و اسطوره‌ای پیدا کرده‌اند، و پاسخ‌ها چندان منطقی نبوده‌اند و پایه‌ی علمی نداشته‌اند. هم‌چنین این بحث فقط به زبان‌شناسان محدود نبوده است، زیست‌شناسان، عصب‌شناسان، روان‌شناسان، باستان‌شناسان، و حتا دانشمندان علوم رایانه نیز

1. Ludwig Wittgenstein, *Tractatus Logico-Philosophicus* (London, 1961), 6-44.

2. Language evolution